

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

ОСОБЛИВОСТІ СЦЕНІЧНИХ ФОРМ БАЛЬНОГО ТАНЦЮ

Кваліфікаційна робота (проект)

Пояснювальна записка

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконав: студент 4 курсу
13-431 групи
Спеціальність 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Сторончак Кирило Андрійович

Керівник: доцентка Рехлицька А.Є.

Рецензент: голова циклової комісії
«Хореографія» комунального закладу
«Херсонський фаховий коледж культури і
мистецтв» Кізяков В.М.

Івано-Франківськ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	6
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	6
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	10
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ «ПАЛКІ СЕРЦЯ»	13
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	13
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту	14
2.3. Сценографія.....	20
ВИСНОВКИ	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	24
ДОДАТКИ	26

ВСТУП

Актуальність проблеми.

Мистецтво танцю висвітлює гігантський та різнобарвний набір стилів, напрямів та жанрів, а саме такі як сучасна хореографія, естрадна хореографія, народний сценічний танець та ін. Однак, серед всіх вищезазначених стилів найбільше виділяється спортивний бальний танець, який значним та прогресивним розвитком, пластичністю та різноманітністю все більше вражає глядача. Для підтвердження широкої популярності танцю можна зазначити, що з'являється велика кількість студій та шкіл в яких вивчають усі відомі нам танцювальні стилі. Також швидкої популярності набувають телевізійні програми та шоу пов'язані з танцями. Отже, робимо висновок, що відкриття шкіл та створення шоу такого типу, підтверджує популярність танцю, адже пропозиція породжує попит.

За останні десятиліття спортивні бальні танці трансформувалися з любительського виду танцю, у професійну культурну діяльність, яка прогресує та вдосконалюється з кожним роком.

На сьогоднішній день спортивні бальні танці — це велика міжнародна танцювальна спільнота, яка охоплює весь світ і має популярність у кожному куточку планети.

Великий внесок у розвиток і популяризацію бального танцю внесли такі танцівники як Доні Бьорнс, який є п'ятнадцяти кратним чемпіоном світу, Браян Ватсон — розробив нову методику виконання танцю джайв та багато інших.

Існує дві основні програми спортивних бальних танців. Перша — це європейська програма, яка втілює в собі грацію та розкіш балів, а друга — це латиноамериканська програма, яка поєднує відображення певних емоційних етапів та подій нашого життя.

У сценічних формі бального танцю можна відзначити, що на відміну від змагальної форми танцівники мають певну свободу в рухах, переміщенні по паркету та відображенні своїх почуттів та хвилювань.

Це зумовлено тим фактом, що в змагальній формі бальних танців є низка певних правил, щодо рухів та костюмів.

Також бальні танці є досить красивими, гармонічними, пластичними та дисциплінованими, що дозволяє розвивати ці якості в танцівників. Не від'ємною частиною бальних танців є те, що вони виконуються в парній формі, а тому вони сприяють розвитку в дітей командної та соціальної видів діяльності.

Бальні танці посідають важливу роль у емоційному та фізичному вихованні людей у різному віці, за допомогою танцю ми демонструємо свої емоції та почуття.

Феномен бальних танців досліджували багато вчених та науковців, одними з таких є Г. Дени, В. Погорелова, О. Кас'янова, Л. Куценко, Т. Павлюк, В. Брайан, Ю. Зорянова. Проте, слід зазначити, що ці наукові діячі робили акцент у своїх працях на змагальній формі.

Засобами сценічними формами бального танцю в останні роки розкривається велика кількість соціальних, життєвих та інших проблем. У всі часи людство мало вічні питання та проблеми такі, як: життя і смерть, багатство та бідність, добро і зло, любов та ненависть. Це питання на, які можна шукати відповіді все своє життя, але скільки людей стільки думок. Кожен хто прийде до якогось висновку буде для когось правий, а для когось ні. Ми також хочемо знайти відповідь на одне із питань «любов та ненависть». Кожна жива душа прагне знайти своє кохання чи то тварина, чи людина всі прагнуть одного, щастя та любові. Та навіть коли здається, що ти знайшов те, що шукав все своє життя. У всесвітній історії та літературі є багато прикладів палкого кохання, що призводить до жахливих наслідків. Наприклад ця проблема гостро стоїть в творі Вільяма Шекспіра «Ромео і Джульєтта», що тільки доводить актуальність цієї проблеми у всі часи.

У наш час ця проблема залишається дуже актуальною, оскільки кожна людина шукає любов та іноді знаходить аб'юзивні стосунки.

Саме через це ми вирішили створити хореографічну композицію «Палкі серця». У якій ми хочемо розкрити питання любові та ненависті. Через бальну

хореографія, а саме танець пасодобль. Та застосуванням різноманітних художніх засобів. Образами, ми хочемо передати пару молодих закоханих, які через певні непорозуміння посварилися, після чого хлопець починає вести себе агресивно та не контролює свою лють, що приводить до смерті його коханої.

Мета. Дослідити сценічні форми бального танцю і на основі дослідження створити хореографічну композицію.

Завдання:

1. Розробити історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.
2. Проаналізувати ідейно-тематичну основу твору «Палкі серця».
3. Створити композиційно-архітектонічну побудову твору «Палкі серця».
4. Розробити літературно-графічний запис хореографічної композиції.
5. Розробити сценографію.

Об'єкт дослідження. Різновиди бального танцю.

Предмет дослідження. Сценічні форми бального танцю.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції

Бальні танці зародилися серед вищих верств населення та виконувалися на світських заходах та балах, тоді як звичайні люди виконували народні танці. Проте велика кількість бальних танців мають коріння саме з народних танців різних країн. Під час зародження бальних танців на балах також виконували багато інших танців, які зараз прийнято вважати історичними: кадрили, полонез, мазурка та інші. Поняття бальні танці утворився від слова бал та “ballare”, що з латинської означає — танцювати.[12]

Якщо казати про сучасні бальні танці, то слід зазначити, що кожен танець дуже сильно розвинувся в плані виконання та видовищності, проте збережено музикальний супровід та костюми. Багато з вчених, які вивчають питання бальних танців вважають, що це один із видів танців, які дуже сильно приближені до спорту. Тому було створено окрему танцювальну організацію, яка оцінює пари за певними критеріями. У змагальній формі бального танцю є 3 основні програми: Європейська програма — Повільний вальс, Танго, Віденський вальс, Повільний фокстрот, Квік-степ; Латиноамериканська програма — Ча-ча-ча, Самба, Румба, Пасодобль, Джайв; 10 танців.[4]

Свою велику популярність бальні танці здобули на початку минулого століття. Завдяки певним процесам які відбувались у той час. Перший — припинення принципу танцювального ряду — це означало, що пари могли танцювати незалежно. Другий — поява нових музикальних стилів та жанрів. З появою нової музики з'явилась потреба в нових танців, також у той час набуло популярності ще багато танцювальних напрямів. Третій — трансформація популярних танців так, щоб вони стали більш зрозумілими та доступнішими для більшості людей в західній Європі та США. Професійні танцівники

проаналізували та структурували ряд стандартних танців та випустили навчальний посібник. Це сприяло популяризації танцю, та було примітно те, що їх могли виконувати майже всі не залежачи від партнера.

У тридцятих роках двадцятого століття на екранах дебютувала зіркова пара Фред Астер та Джинджер Роджерс, що викликало велику хвилю популярності бальних танців у США.[14]

На змаганнях з бальних танців беруть участь, як початківці так і професіонали в окремих категоріях. Змагання, які мають високий рівень та статус відбуваються під контролем міжнародних організацій: Міжнародна федерація спортивних танців (WDSF) та Всесвітня рада танцю. Олімпійський комітет визнає міжнародну федерацію спортивних танців, як першим та єдиним представником спорту у цій галузі, проте шанс потрапляння бальних танців у олімпійську програму змагань мінімальний, оскільки зараз є тенденція в скороченні олімпійських видів спорту. Також слід зазначити, що найвідомішим та престижним конкурсом у світі є Блекпул денс фестивал (Blackpool dance festival), що проходять в місті Блекпул, Англія.

Україна є однією з провідних та найсильніших країн у бальних танцях на ряду з Англією та США, велика кількість пар займають призові місця у різних вікових категоріях. Це сприяло тому, що Україна є членом WDSF та проводить багато змагань у тому числі і чемпіонати світу.

Окрім звичних змагальних форм бального танцю, які виконуються на змаганнях також є ті, що відносяться до сценічних форм — це Секвей та Американ смус. Кожен з цих напрямів бального танцю має свої особливості та нюанси.

Секвей має схожу лексику та музику з танцями із конкурсних форм, проте більше схоже на шоу, оскільки в одному шоу може вміщувати одразу декілька танців обраної програми та може виконуватись декількома парами одночасно. Звична нам лексика розбавляються підтримками, змінами малюнків та багатьма іншими хореографічними засобами. Секвей також поділяють на два види: європейський секвей та латиноамериканський секвей.

Кожен виступ може мати в собі як один танець, так і всі п'ять з однією програми, зміна яких супроводжується музикою, рухами та характером.

Під час виконання секвею танцівники та постановники виходять з певних обмежень стосовно використання фігур та рівнями майстерності. Також відсутні обмеження в костюмах та дозволено використання акробатичних елементів. Головним у таких виступах є емоційність, чуттєвість та видовищність, що можна досягти завдяки певній емоційній свободі.

Незважаючи на те, що секвей схожий на шоу, але він має свої певні правила. До них входять заборона на реквізит, який не має відношення до костюму, змінювати деталі костюма, виконання підтримок лише у вступі або розв'язці.

До початку ХХІ століття танцювати секвей могли лише пари професійного рівня. У основу створення даної течії бального танцю зумовлено необхідністю розвинути практичну та теоретичну базу хореографії. І на сьогодні цей процес не можна вважати завершеним. До певного часу були окремі змагання для пар, які виконують секвей, вони мали таку назву «Show dance».

Американ смус є другою течією за популярністю в сценічних формах бального танцю, це зумовлено тим, що вона зародилася не так давно. Батьками засновниками американ смус вважають Фреда Астера та Артура Мюрера, також школи, що вони заснували сприяли популяризації цього напрямку в широкі маси, та сприяли проведенню перших змагань. У 1971 році американ смус вперше було представлено публіці на змаганнях, а у 1984 році відбулися перші конкурси на яких американ смус був окремим напрямом зі своєю програмою. Також у 2016 році американ смус вперше був продемонстрований на чемпіонаті світу Блекпул денс фестивал. На відміну від секвею, американ смус використовує лише музику та чотири танці європейської програми: Повільний вальс, Танго, Віденський вальс та Фокстрот.[15] У собі він поєднує граціозність Повільного вальсу, Танго, Фокстроту та драйв латиноамериканської програми та бере деякі елементи з балету та джаз-модерну.

У нашій країні американ смус набирає все більшої популярності, завдяки своїй візуальній легкості та граціозності.

Однією з особливостей є те, що ведення пари здійснюється як лівою, так і правою рукою, це дає більше можливостей для використання поз та імпровізації, експериментів. Та час від часу пара може розривати тісний контакт.[16] Також слід зазначити, що звертається увага на різноманітність у контактування в парі. Аналізуючи роботу корпусу можна помітити, що партнери для ведення своєї партнерки часто використовуює так званий «pull connection», це означає, що чоловік зіштовхує дівчину і це створює ефект польоту.

Для фанатів танців, американ смус є справжньою знахідкою, оскільки доволі легко та швидко можна засвоїти та вивчити його основи. Унікальність цієї течії в тому, що просто висловлювати свою танцювальну індивідуальність використовуючи нові ексклюзивні фігури та підтримки, які не є характерними для інших видів бального танцю.

Американ смус включає в себе чотири танці, кожен з яких є унікальним шоу з власним характером, історією та настроєм. Хоча всі вони базуються на європейській програмі.

В Україну американ смус запровадили пари Pro-Am, які мали змогу їздити на змагання до штатів та Європи, де цей напрямок вже набирал обертів.

Також хочеться зазначити, що ця гілка є найсучаснішим та наймолодшим стилем бального танцю.

Якщо торкатись технічної сторони виконання то робота стоп, свінг, спуски та підйоми виконуються таким же чином як і в європейській програмі. У повільному вальсі спостерігається певна пластика та свобода рук, корпусу, величезну кількість варіацій класичного Port de Bras, та цікаві ігри з ритмом.

Ці ознаки характерні також і для інших танців американ смус, що робить їх більш видовищними та зацікавлює все більше людей з кожним днем.

За той не значний час існування такої течії, як американ смус він вже зазнав дуже багато як в виконанні так і в різноманітності рухів. Цим змінам посприяли такі видатні танцівники, як: Мішель Офісер, чемпіонка світу 1996 року, яка

довгий час займалась балетом, та привнесла певні нововведення, які добре зустріли глядачі та судді. Ольга Фарапонова, чемпіонка США 1997 року, вона привнесла до американ смус велику кількість елементів з контемпорарі. Тоні Редпарт чемпіонка 1999- 2000 років, ввела методику нового натягу у парі, що дозволяло робити більш глибокі рухи.

Пасодобль є одним із найпопулярніших танців з бальних танців, який виконується у сценічних формах. В перекладі з іспанської мови слово пасодобль означає “подвійний крок” таку назву цей танець має через те , що крок робиться на кожен крок. Своє коріння пасодобль бере з іспанських народних танців, що імітує собою кориду, проте вперше цей танець було виконано у Франції в 1920 році, а вже у тридцятих роках цього ж століття став популярним у вищих кругах паризької інтелігенції, саме тому більшість рухів має французьку назву.[7]

У пасодобль приділяється велика увагу образам танцівників. Партнер — сміливий та сильний матадора у той же час партнерка може демонструвати декілька образів по черзі такі, як мулета (плащ) або іншого тореро, бика або ніжну жінку.

Основними особливостями пасодобль можна вважати постанову тулуба танцівників. Плечі опущені до низу, широка спина та руки, стегна весь час направленні вперед. Завдяки такі постанові тулуба створюються характер який відповідаю руху матадора під час його виступу.

1.2. Ідейно-тематична основа твору

Тема: любов, що зруйнувала життя.

Ідея: зображення зворотної сторони кохання.

Надзавдання: продемонструвати наслідки аб'юзивних стосунків та необдуманих рішень.

Наскрізна дія: у любові не буває невинних, існують тільки — жертви.

Конфлікт: протистояння агресора та жертви.

Танцювальна форма: дует.

Танцювальний жанр: драма.

Лібрето:

На одній з колоритних вулиць Іспанії якимось зустрілись поглядами хлопець та дівчина, між ними одразу промайнула іскра та розгорілися палкі почуття. Вони закохалися один в одного з першого погляду. Їх любов була такою пристрасною та нестримною, що вони не могли контролювати свої емоції.

Незважаючи на таку сильну любов між молодими, парубку цього було замало, і він хотів отримати більше, проте дівчина була не готова до цього та намагалась протистояти хлопцю, що тільки обурювало його та викликало нелюдський гнів.

Під час сварки емоції захлиснули хлопця, йому прийшла думка вбити свою кохану. Коли дівчина почала усвідомлювати його наміри, вона намагалась боротись за своє життя, проте через такий емоційний тиск вона не витримала напруги та наклала на себе руки.

Коли хлопець зрозумів, що через нього загинула його кохана, совість не змусила себе довго чекати. Постійне відчуття провини та суму поглинуло його та він захотів знову побачити кохання всього свого життя. Через страх та біль він наважився зробити цей нелегкий крок на зустріч коханій.

Характеристика хореографічних образів.

Хлопець — молодий та з гарячим серцем іспанець, який закохався у дівчину який побачив перший раз у житті. Готовий зробити все аби здобути бажане не зважаючи на методи.

Дівчина — дуже юна та граціозна красуня, що покохала молодого хлопця з яким випадково зустрілась поглядом. Вона була наївною та повністю довіряла хлопцю.

Аналіз музичного супроводу.

У класичному виконанні музика до танцю пасодобль має ряд певних особливостей, а саме нестандартні акценти, перебивки, маршовий характер та в

цілому ділиться на три частини.

Перша частина включає в себе вступ та основну частину, що має на увазі величний вихід тореро та професійну роботу з плащем. Друга частина має в собі основну частину та фінал, що означає бій з лютим биком, перемогу в двобої. Як правило третя частина повторює першу.

Оскільки пасодобль має коріння із народних іспаських танців, то можна зробити висновок, що музика також має народне походження. У первісному виді музика пасодобль була, як акомпанемент для військового маршу та виконувалась під час кориди. Саме цей факт вплинув на те, що музика має маршовий характер. Завдяки такій колоритності та характерності, музика пасодобль знайшла велику популярність. Одним з прикладів слугує опера «Кармен», у котрій Жорж Бізе підкреслює колоритність Іспанії використовую музика пасодобль.

Музичний композиція Malaguena.

Лад — мажор.

Форма — варіаційна.

Музичний розмір — 4/4.

Темп — швидкий.

Загальна кількість тактів — 92.

Хронометраж — 3хв.11сек.

РОЗДІЛ 2

ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ
КОМПОЗИЦІЇ «ПАЛКІ СЕРЦЯ»

2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору

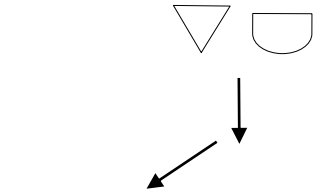
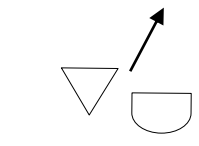
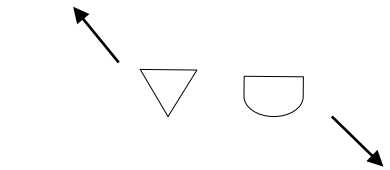
Архітектоніка хореографічної композиції «Палкі серця».

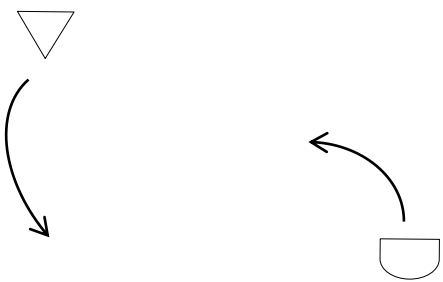
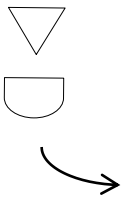
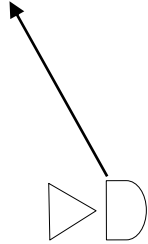
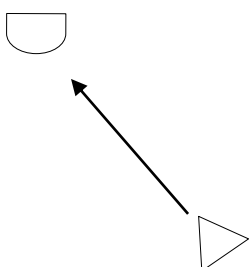
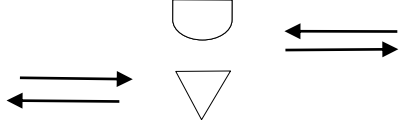
Назва частини	Такти	Зміст
Експозиція	15	З двох протилежних країв одночасно виходять хлопець та дівчина. Вони зустрічаються поглядами та закохуються один в одного. Та починають танцювати.
Зав'язка	21	У той час як пара танцює, хлопцю починають переповнювати емоції, так він губить контроль на собою. Та починає тиснути на дівчину.
Розвиток дії	30	Дівчина відмовляє парубку та це тільки більше розпалює почуття хлопця, та в нього зароджується ідея вбити її.
Кульмінація	14	Коли дівчина усвідомила наміри юнака вона намагається врятуватись від нього, проте не витримує такої напруги та накладає на себе руки.
Розв'язка	12	До юнака приходить усвідомлення, що він накоїв. Він не може прийняти той факт, що він винен у смерті коханої, та вирішую також накласти на себе руки аби зустрітись з нею.

2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту

Умовні позначення.

- - дівчина.
 - хлопець.
 - напрям руху.

Архітектоніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
Експозиція		15	Пара зустрічається на середині сцени.
Експозиція		15	Виконують комбінацію №1 та просуваються вперед.
Зав'язка		21	Виконують комбінацію №2 та виходять на центр зали.
Зав'язка		21	Виконують комбінацію №3, дівчина переходить в передній правий кут, а хлопець у задній правий.

Зав'язка		21	Виконують комбінацію №4, дівчина просуваються в центр сцени, хлопець у цей час обходить її по великому колу.
Розвиток дії		30	Виконують комбінацію №5, хлопець стоїть позаду дівчина, та просуваються в передній правий кут по дузі.
Розвиток дії		30	Дівчина просувається на зад, хлопець залишається на місці. Виконують комбінацію №6.
Розвиток дії		30	Хлопець рухається до дівчини та разом вони виконують комбінацію №7.
Кульмінація		14	Розходимося в різні боки та повертаємося, виконуємо комбінацію №8.

Кульмінація		14	Облишивши дівчину хлопець виходить на аванс-сцену та виконує комбінацію №8, у цей час дівчина помирає.
Розв'язка		12	Хлопець виконує комбінацію №9 та залишається поруч із дівчиною.

Комбінація 1.

1-3 такт. Пара сходиться в центр сцени звичайними кроками та становиться в пару.

4-5 такт. Пара робить два плац-шосе на кожен такт тим самим просувається вперед.

6 такт. У парі робимо два *rond de jambe. en dedance* зі зміною місць.

7-8 такт. Повторюємо 4-5 такт.

9 такт. Хлопець робить випад на праву ногу та в парі роблять спін-поворот.

10-12 такт. Широка парна позиція, дівчина робить глибоке *port de bras* назад.

13-15 такт. Дівчина робить швидкий оберт під рукою партнера та виходить на *releve*, хлопець тримає дівчину за потилицю на разом спускаються в розтяжку.

Комбінація 2.

1 такт. Підбивка ніг та крок на каблук у *demi plie*.

2 такт. Підіймаймося з *demi plie* та одвертаємося обличчям один до одного.

3-4 такт. Боковий крок на пів пальцях на кожен такт, на «три-і-чотири-і» 4 такту робимо *rond de jambe* назад.

5-7 такт. Робимо плац-шосе з обертом по черзі через підбивку ніг. Хлопець закінчує обличчям у 5 точку, а дівчина *en face*.

Комбінація 3.

1-3 такт. Робимо батафогу в різних напрямках, таким чином, щоб завершити у протилежних кутах сцени, на «три-і-чотири-і» 3 такту робимо оберт з високим підніманням ноги та повертаємось обличчям один до одного.

4 такт. Хлопець робить вистукування в іспанському характері, дівчина виплескує ритм.

5 такт. Дівчина робить вистукування в іспанському характері, хлопець виплескує ритм.

6-7 такт. Хлопець сідає в коліно та робить хлопавку разом з port de bras назад. Дівчина обертається навколо себе з піднятими руками.

Комбінація 4.

1 такт. Робимо крок з високим підніманням коліна та перегином тулуба назад.

2 такт. Хлопець біжить по колу, а дівчина до центра сцени. Робимо rond de jambe на «три-і-чотири-і».

3 такт. Виходимо на releve по шостій позиції, права рука в третій позиції, а ліва в другій позиції.

4-5 такт. Дівчина залишається в попередній позиції та вистукує ритм. Хлопець великими кроками заходить за партнерку та бере її за талію.

6-7 такт. Підтримка в оберті навколо своєї осі.

Комбінація 5.

1-2 такт. Дівчина обходить хлопця по колу, на «три-і-чотири-і» 2 такту робить оберт під рукою по шостій позиції.

3 такт. Дівчина сідає в коліно та робить глибоке port de bras назад. Хлопець відкриває руки в широку другу позицію.

4 такт. Хлопець робить великий мах ногою над головою дівчини та сідає в коліно одночасно беручи її за обидні руки.

5 такт. Пара повільно встає з колін при цьому тримаючи руки в горі, хлопець обертає дівчину та кладе її ліву руку собі на плече таким чином аби партнерка залишилась праворуч.

6 такт. На «раз-і-два-і» робимо великий крок вперед у *demi plie*, на «три-і-чотири-і» виростаємо з *plie* переходячи на передню ногу.

7 такт. Робимо зприжку по шостій позиції та повертаємось обличчям один до одного.

8-11 такт. Робимо три плац-шосе по діагоналі. На «раз-і-два-і» 11 такту хлопець притискає дівчину до себе, на «три-і-чотири-і» робить зприжку по широкій другій позиції, та опускає дівчину на підлогу.

12 такт. Хлопець робить оберт з високо піднятим коліном після чого робить скидання залишаючи праву ногу в стороні, дівчина підіймається з підлоги та виходить на *releve* з глибоким прогином тулуба.

Комбінація 6.

1-3 такт. Хлопець робить активні вистукування на кожен такт та поступово підіймає руки у третю позицію, у цей час дівчина робить три повільних батафоги на пів пальцях.

4-5 такт. Хлопець робить крок-підставку по маленькому колу поступово виконуючи *port de bras* та зупиняється обличчям до дівчини, партнерка у цей час робить дрібні переступання по колу.

Комбінація 7.

1 такт. Дівчина сідає в *grand plie* по третій позиції та робить *port de bras* вперед. Хлопець біжить до дівчини та разом з нею сідає в *demi plie* по третій позиції та різко бере дівчину за голову.

2-4 такт. Хлопець підіймає дівчину за голову та одночасно виростає з *plie*, дівчина кладе свої руки поверх рук партнера та робить глибоке *port de bras* назад.

3-5 такт. Хлопець кладе голову дівчини собі на плече, та в парі робимо хресний крок по колу таким чином аби партнер залишився обличчя *en face*. На «три-і-чотири-і» 5 такту хлопець повертає дівчину так аби вона завершила *en face*, при цьому права рука партнера залишаться на голові дівчини, а ліва рука тримає її ліву руку в стороні.

6 такт. Дівчина сідає в *demi plie* на одній нозі та робить *port de bras* до сторони, хлопець робить *demi plie* на тій же нозі.

7 такт. Хлопець робить *rond de jambe* та обходить дівчину по переду, на «три-і-чотири-і» робить випад вперед, дівчина лягаю на хлопця.

8 такт. Повільно виростаємо у шосту позицію.

9-10 такт. Хлопець робить випад з заворотом стегна три рази. У цей час дівчина робить повільну батафогу назад та на «три-і-чотири-і» 10 такту робить швидкий оберт навколо себе та робить повільне вистукування.

11-13 такт. Хлопець бере дівчину за руку та разом роблять плащ-шосе, хлопець повертає дівчину обличчям до себе та робимо три швидких батафог на місці та зіскок по широкій другій позиції.

Комбінація 8.

1 такт. Робимо боковий крок в різні сторони, дівчина спиною, хлопець обличчям.

2-4 такт. Біг на зустріч один одному та робимо оберт в стрибку та розходимося в різні боки

5 такт. Хлопець біжить до дівчини та в парі розкривають широку позицію.

6-7 такт. Пара робить оберт навколо себе та залишається в шостій позиції, та хлопець кидає дівчину на підлогу.

7-10 такт. Хлопець спиною робить чотири великих кроки та зприжку по широкій другій позиції обличчям *en face*, та сідає на коліно. Дівчина робить глибоке *port de bras* по колу, та закінчує *port de bras* вперед.

11-13 такт. Хлопець встає на одне коліно та починає виплескувати ритм, на «три-і-чотири-і» 12 такту хлопець робить переступання з обертом.

14 такт. Хлопець робить вистукування по шостій позиції.

Комбінація 9.

1-3 такт. Робить три батафогі назад та на «три-і-чотири-і» третього такту зприжка по шостій позиції.

4-5 такт. Хлопець робить широкі випаді в обидві сторони з глибоким *port de bras* назад та широкими позиціями рук.

6-8 такт. Робить дрібний та швидкий боковий крок по колу з сильним перегинанням тулуба назад, на «три-і-чотири-і» 8 таку спускається на коліно та

робить пів оберту зі зміною ніг.

9-10 такт. Хлопець робить чотири кроки на колінах до дівчини, на «три-і-чотири-і» 10 такту руки відкриває в широку третю позицію.

11 такт. Хлопець повільно закриває руки перехрещує їх та лягаю на дівчину.

12 такт. Пауза.

2.3. Сценографія

Оформлення сцени.

Сцена має дві куліси, по одній з кожного боку та знаходяться навпроти. На фоні виведена картинка колоритної іспанської вулиці. Танцівниця використовує реквізит — червону троянду, як символ кохання. На аванс-сцені лежать пелюстки від червоних троянд.

Світлова партитура.

Перед початком номеру сцена не освітлюється. Як тільки вмикається музика, світло поступово заповнюю сцену білим світлом. У першій частині номеру освітлюється лише середина сцени білим та червоним світлом де буде танцювати пара.

Після закінчення експозиції вся сцена плавно освітлюється білим не дуже яскравим світлом, окрім задньої її частини. Таке світло залишається протягом всього номеру. Лише на початку кульмінації світло змінюється на червоне, та залишається таким до кінця номеру, але ближче до фінальної частини виступу світло поступово згасає, таким чином, щоб музика та світло виключились одночасно.

Ескізи костюмів.

Слід згадати, що танець Пасодобль походить від народних танців Іспанії, це означає, що вбрання для танцю часто буває побутовим. Проте, якщо казати про сценічну форму Пасодобль то це зовсім інший підхід.

Жіночий костюм, як правило це довга, пишна та червона спідниця, це

зумовлено тим, що саме жінки найчастіше виконують роль мулета або бика. Таку довжину спідниці також можна пояснити тим, що жінки під час виконання рухів руками тримають кінчик спідниці та створюють об'ємний ефект. Також присутня пишна червона квітка, що символізує палкість та емоційність. Якщо казати про взуття то найчастіше використовують чорні або червоні туфлі на підборі аби ними можна було робити ритмічні вистукування.

Чоловічий костюм виглядає більш видовищним, оскільки партнер демонструє образ величного матадора то й вбрання повинно бути відповідним. Найхарактернішою частинною костюма сміливо можна вважати плащ червоного або рожевого кольору, проте під час танцю він буде заважати, тому його використовують перед початком танцю для створення образу та певної видовищності. Після чого залишають його та можуть використовувати як реквізит. Також неможливо не помітити жилет, який прикрашають великими золотими візерунками та має укорочену довжину, часто його надягають голий торс для більшої видовищності. Штани чорні, іноді можуть використовувати лампаси з тим самим візерунком, що й на жилеті. Пояс повинен буди широким та мати червоний або чорний колір для підкреслення образу.

ВИСНОВКИ

1. Отже ми дослідили сценічні форми бального танцю та їх особливості дійшли певних висновків стосовно обраної теми. Ми виділили дві найпопулярніших гілки бального танцю, які найчастіше використовуються в сценічних формах та зазначили їх особливості. Першою течією ми визначили секвей. Він поєднує в собі дві основні програми бального танцю латиноамериканську та європейську, до особливостей секвей можна віднести те, що форми виконання також бувають масовими на відміну від конкурсної форми. Виконавці у своєму виступі можуть поєднувати одразу кілька танців з однієї із обраних програми, використовувати підтримки та змінювати малюнки, що є характерною рисою лише для секвею. Також секвей можна розділити на дві програми: латиноамериканський секвей та європейський секвей.

Другою течією ми визначили американ смус. Засновниками якої вважають Фред Астера та Артура Мюрера. Завдяки школам, які вони заснували американ смус набрав великої популярності в США та згодом і у всьому світі. На відміну від секвею він використовує лише 4 танці європейської програми: Повільний вальс, Танго, Віденський вальс, Фокстрот, та має більш сурові правила виконання наприклад забороняється використовувати у своєму танці підтримки, масову форму виконання та реквізит. Американ смус поєднує в собі граціозність танців європейської програми та драйв латиноамериканської програми. Особливостями можна зазначити те, що американ смус має багато запозичених рухів та позицій з інших видів танців таких як джаз-модерн, балет та інших, також не характерне ведення пари для європейської програми «pull connection» партнер зіштовхує партнерку з осі таким чином, щоб пара почала падати та створювала ефект польоту. Також на відмінну від конкурсної форми європейської програми ведення пари може відбуватися обома руками по черзі. що суворо забороняється на змаганнях.

2. Нами було продумано та створено лібрето відповідно обраній темі. Також було зроблено ідейно-тематичний аналіз у результаті якого визначено тему, ідею, надзавдання, наскрізну дію, конфлікт, стиль, жанр, хореографічну

форму та характеристику дійових осіб. На основі дослідження було вибрано музичний супровід, який підкреслить характерність образів.

3. Далі розробили літературно-архітектонічну будову твору, що відповідає всім правилам драматургії у парі зі створеним лібрето. Архітектонічна структура основана на сюжеті та образах які продемонстровані у хореографічній композиції .

4. Наступним, зазначили умовні позначки. Розробили сценарно-композиційний план — графічний запис танцю. Детальний розпис танцювальних комбінацій за тактами.

5. Фінальною частиною роботи було створення сценографії хореографічного номеру. Зазначили оформлення сцени, світлову партитуру та опис костюмів танцівників, так аби це підкреслило характер та посилило емоційне наповнення виступу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бальні танці : Метод. посіб. / Г. Б. Шаталова, В. О. Новіков, Н. І. Новікова, Е. Ерцкая. 2013.
2. Бідний М. ПРАВИЛА спортивних змагань з танцювального спорту. 2021. С. 94.
3. Бугаєць Н., Пінчук О., Пінчук С. МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА : навч.-метод. посіб. для студентів-хореографів бал. спеціалізації спец. "Хореографія". Харків, 2012. 90 с.
4. Види бального танцю - Las Sendas. Las Sendas. URL: <https://www.fredastaire.com/uk/las-sendas/types-of-dance/>
5. "Естетична характеристика мистецтва хореографії". Освітній проект «На Урок» для вчителів. URL: <https://naurok.com.ua/estetichna-harakteristika-mistectva-horeografi-179854.html>
6. Кашевський О. Європейські бальні танці, теорія та методика викладання : Метод. рек. до навч. дисципліни. Луцьк, 2018. 57 с.
7. Кашевський О. Латиноамериканські бальні танці, теорія та методика викладання : Метод. рек. до навч. дисципліни. Луцьк, 2018. 68 с.
8. Костюми для бальних танців. Жіночий журнал моди, краси і здоров'я. URL: <http://newsdaily.com.ua/legka-odyag/kostyumi/349-kostyumi-dlya-balnih-tanciv.html>
9. Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання : конспект лекцій. Харків, 2019. 33 с.
10. Лерд В. Техника латиноамериканских танцев / Волтер Лерд. – М. : Астрель, 2004. – 320 с.
11. Ліга танцю України -. Профі секвей LA Андрій Мороз та Катерина Мороз "Охота", 2017. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=96VflwFYJgA>
12. Сизоненко В. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СУЧАСНОГО БАЛЬНОГО ТАНЦЮ : навч. посіб. Умань, 2017. 200 с.

13. Терешенко Н.В. Історія та методика бального танцю: навчально – методичний посібник для студентів напрямку підготовки (спеціальності) Хореографія* вищих навчальних закладів. Херсон : МПП «Издательство «IT».2015. 220с.
14. Українська душа: зб. наук. праць / відп. ред. В. Храмова. К. : Фенікс, 1992. 128 с.
15. Учасники проектів Вікімедіа. Бальні танці – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Бальні_танці
16. American Smooth. Студія танців у Києві. Школа і уроки танців. URL: <https://www.bigdance.com.ua/dances/american-smooth/>
17. American Smooth – Факультет хореографічного мистецтва. Факультет хореографічного мистецтва. URL: <http://dance.knukim.edu.ua/american-smooth/>
18. Marzena Stachura Slawek Sochacki American Smooth. American Smooth Technique class with 4 time US & World American Smooth Champion Marzena Stachura, 2020. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Rz4DN9lcMrw>
19. Panache Star Dancesport Video. Open Professional American Smooth I Final Presentation I Superstars Dancesport 2019, 2019. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=one1oMZZexg>

ДОДАТКИ

Додаток А.

Секвей

Додаток Б.

Американ смус

Додаток В.

Сценографія.

Додаток Г.

Чоловічий костюм.

Додаток г.

Жіночий костюм.

